

EEN LEERRIJKE MIXED-METHOD AANPAK VAN TRANSPORTARMOEDE

In transportonderzoek is het gebruik van een mixed-methods aanpak niet zo gangbaar. Hoewel veel onderzoekers intussen de meerwaarde erkennen van het combineren van kwalitatieve en kwantitatieve methodes, zijn er toch relatief weinig onderzoekers die voor deze strategie kiezen. Dat komt natuurlijk voor een groot deel door de druk die wordt opgelegd binnen het huidige academisch systeem: beperkingen van kortetermijnprojecten of de verwachting om binnen een duidelijk afgebakend onderzoeksgebied te werken en er een 'naam' in te maken, nodigen niet uit om deze keuze te maken. In deze context spreekt de waarde van *'Multidimensional Poverty and the Lived Experience of Transport Deprivation: A mixed methods case study in Langa, Cape Town'* voor zich. Dit werk is een master thesis, geschreven door Amy Phillips als onderdeel van haar studies Geografie aan de KU Leuven en de Vrije Universiteit Brussel.

In haar thesis brengt Phillips de geografie van enerzijds armoede en anderzijds de bereikbaarheid met het openbaar vervoer in Kaapstad in kaart. Ze stelt vast dat gebieden met een hoge armoedegraad sterk verschillen wat betreft hun bereikbaarheid met het openbaar vervoer. De auteur werkt verder op deze bevinding door 30 semi-gestructureerde interviews af te nemen met de inwoners van Langa: een goed bereikbaar district van de stad met vooral lage inkomens. Phillips toont aan hoe de aanwezigheid van openbaar vervoer op zich geen garantie biedt tot een goede bereikbaarheid. Respondenten blijken immers nog steeds moeite te hebben om hun werkplek en uiteenlopende voorzieningen te bereiken omdat openbaar vervoer als te duur, te onveilig of te onbetrouwbaar wordt bevonden, of omdat er simpelweg geen openbaar vervoer is op het gewenste tijdstip. De auteur besluit vervolgens dat 'bereikbaarheid' niet enkel bepaald wordt door de aanwezigheid van de transportvoorziening, maar evenzeer door de beleefde ervaringen van de gebruikers (en niet-gebruikers).

Phillips geeft blijk van een grondige kennis over theorieën die de complexe link tussen stedelijke mobiliteit en armoede conceptueel analyseren. Net omwille van deze gedegen theoretische inbedding van haar *case study*, blijft de lezer wat op zijn honger zitten wat de eigen bijdrage aan deze literatuur betreft. Phillips had dus nog wat kunnen dieper ingaan op haar theoretische bijdrage aan het debat. Dit is alvast iets om naar uit te kijken in haar toekomstige werk. Phillips' reflecties over positionaliteit als witte en vrouwelijke onderzoeker vormen daarnaast een erg waardevol deel van de analyse. Als kwalitatief georiënteerde onderzoeker had ik het evenwel een meerwaarde gevonden indien er enkele interviewquotes met (geanonimiseerde) informatie over de respondenten was opgenomen. Het voorzien van bijvoorbeeld een pseudoniem, leeftijd en geslacht hadden de lezer nog meer kunnen verbinden met de visies en overtuigingen van de respondenten.

De thesis werpt voorts licht op een belangrijke beperking in transportonderzoek. De voorbije decennia hebben academici uit het Globale Noorden modellen en methodieken ontwikkeld voor en toegepast in steden in het Globale Noorden, waarna deze geëxporteerd werden via onderwijs, onderzoek en in het kader

van consultancy studies over het Globale Zuiden. Inherent aan deze praktijk -die nog steeds gangbaar is- is dat steden in het Globale Zuiden beschouwd worden als evoluerend binnen een 'ontwikkelingstraject', waarbij paradigmatische steden als Londen, Parijs en Tokyo als lichtende voorbeelden dienen. In die zin draagt Phillips' thesis bij tot een groeiende literatuur die niet enkel dit paradigma in vraag stelt, maar ook aantoont dat dit schadelijk is in theoretische en praktische zin. De thesis benadrukt de noodzaak om stedelijke mobiliteit te theoretiseren vanuit verschillende invalshoeken en erkent dat een stad als Kaapstad zowel een lokale specificiteit als een unieke geschiedenis (de pijnlijke erfenis van de apartheid, ruimtelijke planning inclusief) kent. Ik zou durven stellen dat dit argument nog kan worden doorontwikkeld, eventueel naar analogie met het werk van Jennifer Robinson. Kaapstad heeft immers ook belangrijke inzichten te bieden aan diegenen die steden in het Globale Noorden onderzoeken, waar acute vervoersarmoede in bepaalde situaties een realiteit is, en waar ongelijkheid in de bereikbaarheid van jobs en essentiële diensten op sommige plaatsen steeds verder toeneemt.

Kaapstad levert ook inzichten voor stadsonderzoek in het Globale Noorden

Scriptie

Phillips, A. (2018) *Multidimensional Poverty and the Lived Experience of Transport Deprivation: A mixed methods case study in Langa, Cape Town*. Master thesis in de Geografie, KU Leuven en Vrije Universiteit Brussel.

Literatuurselectie

Esson, J., Gough, K. V., Simon, D., Amankwaa, E. F., Ninot, O. and Yankson, P. W. K. (2016) *Livelihoods in motion: Linking transport, mobility and income-generating activities*. *Journal of Transport Geography* 55, 182–88.

Schwanen, Tim (2017) *Geographies of transport III: New spatialities of knowledge production?* *Progress in Human Geography*, 42(3): 463–472.

Dr. Anna Plyushteva (anna.plyushteva@vub.be) is postdoctoraal onderzoeker in transport en stadsgeografie aan Cosmopolis Centre for Urban Research, aan het departement Geografie van de Vrije Universiteit Brussel. In haar huidige onderzoek focust ze op nachtelijk transport en bestudeert ze de praktijk en infrastructuren maar ook de betaalbaarheid van stedelijke mobiliteit vanuit een genderperspectief.